ſi tāta ⁊ talia ſic ipſe a deo rece
piſſ3. hoc mō btūs frāciſcus di
cebat ſe maximū pctōꝝ ōnīū.
quia eſtimabat non eē ribaldū
q̄ non eſſ3 gratioꝛ deo ſi tanta
bn̄ficia graꝫ a deo accepiſſ3 ſi
cut ipſe accepat. Quito modo
fit ex ↄſideracōe diuīoꝝ iudicio
rū ⁊ nr̄e vaiabilitatis. quia ſm
greg. xxv. mo. ſup illud. Job
.xxxiiij. cōteret multos ⁊ innu
merabiles: ⁊ alios ſtare faciet
p eis: dicit. Sepe ↄtingit. ut
q̄ videtur ſtare hūano iudicio.
iā in ↄſpcū diuini iudicij iaceāt.
⁊ q̄ hic corā hoib3 iacent. iā in
cōſpectu diuini iudicij ſtent. Et
exēplificat de iuda ⁊ eius apo
ſtolatu. ⁊ de latrone i cruce. ⁊
adducit illud apoc. iij. Tene
qd habes ut nemo accipiat co
ronā tuā. Et illud. i. cor. x. Qui
ſe exiſtimat ſtare videat ne ca
dat Et quia fortaſſe illi quos de
ſpicim⁹: tarde pn̄t incipe. ⁊ vi
tā nr̄aꝫ feruencioꝛib3 ſtudijs p̄
ire ut ibi etiā tāgit.

Capitulū. iij.

SEcūd pn̄cipale de ig
norātia declarādū fuit
qn̄ ignorātia ſit pcc3. qn̄ excuſet
a a pccō. ⁊ qn̄ nō. ¶ Pro itellcū
hui⁹ nōn ſm tho. ⁊ durādū
in. ij. di. xxij. ⁊ tho. i. 2. q. lxxvi.
Et ſcd3 alios tā theologos q̄
iuriſtas ac ph̄os. quia q̄ntuplex
ē ignorātia. Prima ē ignoran
tia electionis. ⁊ hec quodam
mō affectū pctī ↄſequitur. ut
qn̄ ex ↄcupiſcētia pctī quā vo
lūtas non repmit abſorbetur
iudiciū racōis in pticulari opa
bili ſm quod dr̄. vi. ethi. quia dele
ctacō corrūpit exiſtiacōez pru
dētis Et ſcd3 hāc ignorantiā
ois mal⁹ ſeu peccās dr̄ ignorāſ
Secūda dicitur ignorātia cō
comitās. ⁊ hec ſe h3 ad actū cō
comitātē. ut qn̄ q̄s ignorans
aliq̄d facit. ⁊ nihilomin⁹ face
r3 ſi non ignorar3 Et hec ſe h3
p accn̄s ad actū. Ideo nec ex
cuſat peccatū. nec alleuiat. nec
aggrauat Signū aūt quod q̄s talē
ignorātiā habuit. ē cum quis
non penitet vel dol3 poſtq̄ actū
perficit aliquē. ut ſi q̄s inueni
ret flor. quē putar3 ſuū fuiſſe
q̄ non fuit ſuus. ⁊ reſeruar3 eū.
⁊ nihilomin⁹ ſuaret eū etiā ſi
non putar3 eū ſuū fuiſſe Silr̄
ter ſi aliq̄s credēs accedere ad
vnā mulierē. acceder3 ad alte
rā ad quā tn̄ acceder3 ſi eā nō
ignoraſſ3 ¶ Tertia ē ignorā b
tia inuīcibilis. vic3 eoꝝ q non
pōt q̄s ſcire. ⁊ q̄ ſtudio vinci
non pōt. Talis ē i oib3 q̄ non
poſſunt vti rōne ad tēp⁹. uł ad
ſp. ut i pueris minorēnib3. maia
cis. demoiacis. ebrijs. ⁊ q̄ igno
rātes priuantur racōe ex come
ſtione. cicute vel iuſquiami. Ig
norancia igitur inuincibilis ſi

ſcd̄m ſe ⁊ ſm ſuā cām fuerit inui
cibilis excuſat in toto·patꝫ qꝛ
nō eſt volūtaria aliquo mō·Et
ideo nō eſt nec fuit in ptāte ali
cui⁹ eā repellere ut in pueris mi
noꝛēnibus. Sꝫ quid de habēti
bus ignorāciā inuīcibilē·q̄ in
pte aufert vſū rōnis·ſꝫ·qꝛ in ta
libꝫ excuſat in tāto ut in pueꝛ·
qui ſm ptē ſūt doli capaces ⁊
pcepti dīui·Et in furioſ habē
tibus lucida interualla·Et dicit̄
nōnt̄ ſi ſm ſe ⁊ ſcd̄m cauſā ſuā
fuerit inuīcibilis ꝓpt̄ ebrium ex
ebetate peccantem cuius igno
rācia inuincibilis eſt ſm ſe·qꝛ
tunc nō pōt iudicare q̄d agen
dum ſit vel non agendū·Tam
non ē inuincibilis ſm ſuā cau
ſā·quia potuit ſe non inebriaꝛ
⁊ ita non ignorare·Et ideo nō
ē oīno excuſat⁹ a toto ſm tho·
⁊ multos·ſꝫ a tāto·ſi inebrieta
te aliū occidit vel ſil'e facit Si
aūt q̄s incidit in ignorāciā in
uīcibilē·puta in ꝑuacōeꝫ vſus
racōnis ꝑ opus licitū·ut ſi ꝑ vi
gilias ⁊ abſtinēcias aliq̄s inſa
n⁹ fact⁹ eſt vel ex debilitatē cō
plexiōis vel ex ſupcōe cibi quē
nō tenebatur ſcire ꝑuatm̄ vſu rō
nis·tunc iterꝫ excuſatur a toto
Si etiā q̄s incidit in ignoratiā
inuīcibilē ꝑ op⁹ ꝑ qd̄ venialit̄
peccauit·ec excuſatur a toto·ut
ſi feruoīs exceſſus pctm̄ veniale
fuit in vigilādo·abſtinēdo·⁊ in
hmōi Si aūt quis incidit i ig
norāciā inuīcibilē ex culpa ſua
moꝛli: adhuc excuſatur ſcd̄m
multos a toto·ſi ſaltē nullū ha
bꝫ vſū rōnis qn̄ actū facit·q̄ ali
as eſſꝫ pccm̄·puta ſi occidit Et
hec opinio ꝓbabilioꝛ ⁊ verioꝛ
Auguſt·⁊ Ambro·⁊ Ray·eſſe
videtur·omnib⁹ tn̄ talib⁹ ſi li
berati fuerint ē pnīa imponēda
ſed leuioꝛ q̄ ſi ſani talia cōmiſiſ
ſent ut ptꝫ·xv·q·i·Si quis Et
hoc fit ad cautelā et ne diſcipli
na eccīe deleātur Cui ↄſoat phꝰ
·ij·ethi·vbi dicit·qꝛ ebrius me
retur duplices maledictiones
Et·iiij·politi·iubꝫ tales ebrios
plus alijs puniri·nō qꝛ pccm̄ fit
gui⁹·ſꝫ qꝛ talia ſiūt frequēti⁹ ⁊
ꝑni⁹·tho·excipe vioꝛ ebriū vbi
ſupꝛ·i·ij·q·lxxvi. Et forte ſicut
de ebrio dictū eſt quo ad culpā.
ſimile eſſꝫ de iſto qui ex culpa
ſua grauī efficeretur demonia
cus vel furibundus·ut ſit inter
dum per maledictiones ⁊ iras
qꝛ tales i inſania aliq̄d faciētes
alias illicitū non in toto·ſꝫ excu
ſarentur in tanto·dicit tamen
tho·i·ij·q·lxxvi·ar·iij·Si eſſet
talis ignorātia que totaliter ex
cluderet vſū rationis: omnino
a peccato excuſaret·ſicut patꝫ i
furioſis ⁊ amētibus hec ibi·pet
talē etiam, ignorantiaꝫ inuinci
bilem excuſatur ſcd̄m vlricum
Iſte q̄ in aliquo agendo dubio

magis peritos ↄſuluit·de quo nullā autoritatē expꝛ̄ſſam hab; verū ita ſit vel nō·dummō for met ſibi bonā ↄſciētiam poſtq̄ꝑ magis pitos ↄſulueit. Et ſi res aliter ſe hab; q̄ꝑ ipē ſentit·excu ſatur·qꝛ fecit qđ potuit·de⁹ au tem nihil impoſſibile requirit ab hoīe.dicit etia; wilħ·ſuper ray·ꝙ i hn̄tib⁹ vſū rōnis quo ad ea ſine quib⁹ non ē ſal⁹:nl la ē ignorātia inuincibilis ſim pliciter ⁊ oīno·qꝛ ſi nō inuenī r; hoīe; a quo doceretur: vn̄ ctō doceret eū·niſi ſtar; per ipſum·

c Certa eſt ignorātia vniūſa lis ſm phos·⁊ ſm Juriſtas dr Ignoracia iuris·vic; eoꝝ q̄ q̄s ſcire tenetur ut patuit circa pn̄ cipiū p̄cedētis capli in·vij·ſcīē dis Vn⁹ enim ſcire tenetur qđ alter non·ut ibidē dictū ē. Qn̄ taliū ignorātia directe ⁊ p ſe ē volūtaria ſeu affectata.ut ſi q̄ſ aliquid ſua ſpōte neſciat ut li beri⁹ peccet·hec ignorātia ī nul lo excuſat·ſ; eſt ſpēale peccatū ⁊ actū aggrauat.qꝛ aug; volū tariū.⁊ p ↄ̄ſequēs pccm̄ Ex in tenſione enī voluntatis ad pec cādum prouenit ꝙ aliq̄s vult ſubire ignorātie dānū ꝑpt' lib tatē peccādi·diſtiguūt verūp tamē ibi aliq̄ de ignorātia affe ctata ꝙ pōt haberi dupliciter Primo·cum ignorātia tencōis· ut cū q̄s tenetur ad aliq̄d.ſed neſcit an teneatᷣ vel nō·Et hec excuſat aliq̄liter lic; modicū. Et illa fuit ī paulo.i·thi·i·Mi ſericordiā ↄſecut⁹ ſū·qꝛ ignorā̄ feci ī incredulitate ut de ſe dicit· Alio mō pōt haberi cū ↄſciā ten cionis.⁊ hec in nullo excuſat ſ; damnat.vn̄ pſ̄·Noluit intelli gere ut bn̄ agerz·Quādo vero taliū ignorātia que ē cauſa pec cati·non ē directe volūtaia ſeu affectata·ſ; indirecte vel p ↄ̄ſe quens q̄ dicitur ſimplex igno rantia·puta cū q̄s ꝑpter laborē vel ꝑpter alias occupacōes ne gligit illđ addiſcere p quod a pccō retrahatur Talis enī ne gligētia facit ipſam ignorātiā eſſe voluntariā ⁊ pccatū·dum mō ſit eoꝝ q̄ q̄s ſcire tenetur ⁊ pōt·Talis ignorātia non tota liter excuſat a pccō Similit' cū aliquis non vult laborare ī ſtu dio·vel negligit diſcere.vel que rere.vel ſmonē audire Ex quo ſequitur eū ignorare·vel cū ali quis vult bibere vinū immode rate·ex quo ſequitur eū iebria ri ⁊ diſcrecōe carere·talis igno rātia diminuit volūtarium ſm tho·⁊ p ↄſequēs pccm̄.⁊ ſic nō excuſat a toto.ſ; a tanto Cū enī aliq̄d non cognoſcitur eē pec catū:non pōt dici ꝙ voluntas direcͤ ⁊ p ſe feratur i pccm̄.ſ; p accidens·vn̄ eſt ibi minor con temptus·⁊ p conſequēs min⁹

d pccā. ¶ Quidā igr̄ de ignoran
cia iuris q̄ ad leuitatē ⁊ graui
tatē ponūt grad⁹ tales. Primo
ſūt quidā q̄ hn̄t ignorātiā ſim
plicem talē, q̄ ignorāt q̄ tenen
tur ſcire. ſ; laborāt ut ſciant. Et
hec habetur aut ſine trāſgreſſio
ne iuris. ⁊ tūc eſt pena pccā tm̄
Aut cū trāſgreſſione. ⁊ hec non
excuſat a toto ſ; ut multū. q̄ in
uincibilis ē. ut nūc lic; nō ſimpli
cit. ⁊ ſic ſūt duo grad⁹. Alij ſūt
habētes ignorātiā craſſam vel
ſupinā. q̄ ignorāt ⁊ negligunt
ſcire cū poſſint. ſ; ſunt idifferen
tes ad vtrūlib;. ⁊ hec min⁹ excu
ſat. Exemplū iſtoꝝ triū de illo
q̄ neſcit clādeſtinū mr̄imoniū
eē ꝓhibitum. vel non eē ducen
dam in mr̄imoniū quā polluit
p adulteriū Alij ſunt q̄ habent
ignorātiā affectatā ſine ɔſcien
tia tencōis. ut paulus. ⁊ hec mi
n⁹ excuſat q̄ tcia Alij vero hn̄t
affectatā cū ɔſciētia tencōnis. ⁊
illa in nullo excuſat. ſ; oīno dā
nat Et ſic ſunt quinq; gradus.

e ¶ Quīta ē ignorātia pticularis
dcā a phis. ſ; a iuriſtis dr̄ fcī. q̄
eſt ignorantia pticulariū circū
ſtātiaꝝ in actu. Exēpli grā In il
lo ſilogiſmo. null⁹ pr̄ ē pcucīē
d⁹ Iſte pat̄ ē igr̄ ⁊c. ignorātia
maioris eſſ; ignorātia iuris ſiue
vniūſalis S; ignorātia mioris
eſſ; ignorātia fcī ſiue pticulais
Similit̄ ignorātia pticulais ſi
ue fcī ē. ut ſi neſcis hāc rē quā
tollis eē alienā. vel neſcis hanc
mulierē tuā. ſ; diſtiguēdū ē. q̄
aut ibi ē adhita ⁊ pmiſſa debi
ta diligētia. ⁊ datur opa rei lici
te. tūc ignorācia fcī oīno excu
ſat. q̄ talis ignorātia ē cā facti
talit̄ q̄ ſi ſcir; hanc circūſtāciā
in pctm̄ trahentem non faceret
actū. cui⁹ ſignū ē. q̄ poſtea dol;
qñ itelligit pccm̄. hec ing̃ excu
ſat a toto ut Iacob q̄ ɔgnouit
lyā. eā putās rachel. i. quā ſolū
ɔſenſerat Si aūt non eſt adhi
bita debita diligēcia. lic; aliq̄lr̄
adhibita ſit. vel nō datur opa
rei licite. hec nō excuſat a toto. ſ;
a tāto. pōt tamē plus ⁊ minus
alleuiare. ſi nō fuerit directe af
fectata. vn̄ non excuſatur in to
to lamech qui occidit Cayn
putās ſe feram occidere Si aūt
nulla adhibita eſt diligentia:
tunc in nullo excuſat. De igno
rancia ponit Cancellari⁹. vii.
regulas in floribꝰ regulaꝝ mo
raliū. Pria ea que tibi precepit
deus cogita ſemper. Racō. quia
quilibet obligatur ſcire illud
abſq; cui⁹ notitia nō poteſt euī
tare pccm̄ Secūda culpabilis
ignorācia iuris dīni non cadit
i faciētē illō qd̄ in ſe ē. Rō eſt. q̄
ſpūſſanct⁹ talē hoiem de necijs
ad ſalute; que vires ſuas exce
dūt docere immediate patus ē
Tertia. ignorātia inuincabilis

excuſat in eis. pͤſertim que ſunt facti: nō autē craſſa vel ſupina q̄ puenit ex negligētia ſciēdi vel faciēdi qđ in ſe eſt. Dicitur autē invīcibilis. non quī poſſꝫ vinci. aut ꝙ ex ea neceſſe ſit tunc opari. Sꝫ quia operās ſuffitienter ſcḋm caſus euētuū diligēciā appoſuit ſciēdi illud qđ neſcit

Quāta ignorācia iuris hūani ſuffitiēter pmulgati: non liberat ſbditos a pena in foro exteriori. licꝫ frequēter q̊ ad deū excuſꝫ a culpa quoſdā ignorātes

Quīta non qlibet tenetur ſcire de quolibꝫ pccō mōꝛli an ſit tale. licꝫ expediat illud inqrere ⁊ ſcire iuxta vniuſcuiuſqꝫ vires ⁊ ſtatum. ⁊ pl⁹ eccleſiaſticos ꝙ laycos Et int̄ eccleſiaſticos pͣlati ex officio tenētur ꝙ ſint pati omni poſcēti reddere rōēꝫ de ea q̄ in eis ē fide ⁊ ſpe Sexta nulli facienti qđ in ſe eſt. hoc ē bn̄ vtēti donis dei iā habitis. deus talē hoiem patus ē docere i neceſſarijs ad ſalutē. ſiue ſint illa credenda. ſiue operanda.

Septia nemo vtēs racōne diu ab ignorācia principiorū moraliū excuſatur. qꝛ forte morulam ad ɔſiderandum apponere

f phas hꝫ hec cācell ¶ Dubitatur hic prīo de emente rem aliquā furtiuā. vel raptā. vel pditā. quā ignorat eſſe talē. vel alias vicōſam ſimiliter. ſx. Rap. q̊ ſciebant vel pbabiliter credebāt eſſe de iuſto. ſimplicit̄ non tenētur ad reſtitucōem in aliq̊ durate ſcꝫ bō̄ fide ꝙ̄ tum ad illos q̊ credebāt Qui vero temere credebāt vel ignoꝛābāt ignorātia craſſa. vel ſupina. vel ex negligēcia. vel pꝑter fatuā ſimplicitatē nihil ſup hoc cogitabāt. tenentur ad reſtitucōēꝫ. Dicitur aūt ignorātia craſſa vel ſupina per methaphorā hōis craſſi vel ſupini. q̊ non videt etiā ea q̄ coꝛāꝫ eo ſūt. qꝛ nullā diligenciā facere vult Sic q̊ publica ⁊ manifeſta ſe dicit ignoꝛāre. ei etiā nō facile creditur. xvi. di. Qđ dicitis Exēpli grā Ignorāciam craſſā ⁊ ſupināꝫ hꝛet: q̊ emerꝫ rem ſpoliatā ab eo q̊ ſpoliauit in bello iniuſto: talit̄ ꝙ audiuit omnes vicinos. vel p maiori pte. vel etiā paucioꝛes. ſꝫ ſapiēcioꝛes audiueāt dicere illud bellū eē iniuſtū ⁊ cōn̄ deū. vel forte qꝛ eccleſia phibebat. vel ex ɔmūīcabat publice auctoꝛes ⁊ participes illi⁹ belli. talis tēretur ad reſtitucōēꝫ Qui eni de tali vel ſimili furto vel rapina emerint. i iudicō aīe nō excuſātur. ſiue dicāt ſe habuiſſe ignorātiā iuriſ. ſiue facti. ſiue ignorātiā craſſāꝫ

Si vero ſcit venditoꝛē iuſte vł ex iuſto bello habuiſſe: licite pōt emere nec tenetur ad reſtitutionem. Si etiā neſciebat de

iuſto bello eē.ſʒ credebat pba
biliť. Nā ōnes vicini ſui. vel ma
ior pars. vel ad min⁹ ſapienteſ
ita credebāt. prout ipſi vendi
tori videbatur. Ipſe nō tenetur
reſtituere durāte hac bona fide.
Sʒ ſi poſtea ſciat rē eſſe de ra
pina: dʒ reſtituē ꝛ in foro peni
tenciali tenebitur ſibi venditor
ad inteſſe. ſētētia eſt Ray. Si
vēo emit bona fide. ſcʒ volunta
te reſtituendi: tunc ꝛ poſtq̄ cō
pit rem fuiſſe vicioſam. pōt reti
nere expēſas q̄s exñs ī bona fi
de fecit cir rē oſeruādā vel meli
orādā. ꝛ nō tētur de fructibuſ
tpe bone fidei pceptis. Tētur tñ
de fructib⁹ illis. q̄ non eēnt ad
huc oſūpti ſi extarent ex q̄ inci
pit hre malā fidē. Cōcordat ho
ſti. v. lri. ꝛ wilh. Et ſi durāte bo
na fide res periʼt: nō tētur. qꝛ
nō erat ī mora. Similiť ſi aliēa
uit eā. qꝛ nō dolo deſijt poſſidē.
Sʒ nunq̄d ille qui emit bō fi
de ſcʒ credens rem nō eſſe furti
uā. ſi poſtea inueniat rē eſſe ali
enā pōt petē a dño pcium. ſꝫ.
Har. pplan⁹ in ſūma certe nō
C. de furtis l. in ciuilē. ſʒ agat cō
g tra venditorem. ¶ Dubitatur
vtꝝ ignorātes excuſentur per
ignorātiam a ſtatutis ordinai
oꝝ. ſꝫ. qꝛ ignorātes non excuſā
tur omuniť loquendo a ſtatu
tis ꝛ obſuācia legū. ñ ſic dcm
ē ſup̄ diſtinguēdo de ignorātia
iuris ꝛ fcī. Sʒ tñ a ſentēcijs p
latis p ſtatuta ordiarioꝝ excu
ſātur ignorātes. qꝛ nō ligātur
illis ñ eoꝝ ignorācia fueit craſ
ſa vel ſupīa li. vi. de conſtitu. ut
aīaꝝ. Quo ad tciū principale
nōnd qꝛ q̄uis peccantes ex ig
norācia non ſp grauiſſime pec
cēt. tñ piculoſe valde peccāt. qꝛ
qui neſcit morbū. nō q̄rit reme
diū. Jdo ſup illo Ro. ij. Ignoās
qm benignitas dei ad peitēciā
te adducit. dicit glō. ꝛ eſt Am
bro. grauiſſime peccas. id ē pi
culoſiſſime ſi ignoras. ¶ Sʒ h
dubitatur prio vn̄ veniat q̄s in
ignorātiam. ſꝫ. qꝛ cauſe ei⁹ ſunt
plurēs. vna ē naturalis ebtudo
intellect⁹. ſʒ illa eſt pēa. non cul
pa. Talē ignorāciā habēt mio
rēnes ꝛ puei de quib⁹ dñs ait
ad Jonā Jone vltio. Tu doles
ſup edrā in q̄ nō laboraſti neqʒ
feciſti ut creſceret; q̄ ſub vna no
cte nata ē. ꝛ ſb vna nocte periʼt
Et ego nō parcā niniue ciuitati
magne in qua ſūt plus q̄. Cx
x. milia hominū qui neſciūt q̄d
ſit inter dextrā ꝛ ſiniſtrā ſuā. ꝛ
iumenta multa. Alia ē incōſide
racō ꝛ negligētia diſcendi. p ſa.
xxvi. Impius nō diſcet facē iu
ſtitiā. In tra ſactoꝝ iniq̄ geſſit.
ꝛ nō videbit gloiam dni. Ter
tia eſt paſſionū ſenſibiliū per
turbacio. vnde ſcdm phm. i.
Ethicoꝝ. Juuenes. ꝛ paſſionū

in ſecutores, nō ſūt boni ſciē mo
ralis auditores Q̄rta ē affectio
ꝯ cura nimia de bonis tranſito
rijs. cōtͣ q̄ Math. vi. Primū q̄
rite regnū dei ⁊ iuſticiam eius
Q̄rta ē cura carnis in deſiderijs
ꝑ crapulā ⁊ ebrietatē. contra
Apl̄m. qꝛ talia vias ꝑ magia
tiue ⁊ fantaſtice obdurāt ꝯ ob
nubilant. ut in nabal patuit
ebo. q̄ fuiſſe legitur vir malici
oſus. durꝰ. ꝯ peſſimꝰ. ⁊ ſꝫm no
mē ſuū ſtultꝰ ē. ꝯ ſtulticia ſua
cū eo eſt. ait vxor ſua abygail
i prudētiſſimā. i. re. xxv. ¶ Dubi
tatͣ Secūdo Cū obmiſſio ſciē
di ſit pcc̄m: peccat ne ſp̄ hō q̄
diu ignorat id ad qd̄ ſciendū
tenetur. Et ſi nō ſp̄: qn̄ ergo ꝯ
qn̄ nō peccat ignorās Rn̄. thō.
Preceptū affirmatiuū cui obmiſ
ſio oppoitur obligat ſemp. ſꝫ
non ꝑ ſemp Et idō oīs illa ob
miſſio ꝑ illo tp̄e ē pcc̄m i actu
in quo q̄s ꝑ ꝑceptū obligatͣ.
⁊ quociēs illud tēpꝰ reiteratur.
tociēs pcc̄m multiplicatur Ex
quo ptꝫ qꝛ ille q̄ percipit ſe ig
noraſſe. in ꝯfeſſione debet dice
re diuturnitatē tp̄is per qd̄ in
k ignorācia ſtetit ¶ Dubitatur
tercō. quō q̄s poſſit delere ig
norāciā ꝑ pn̄iam cū ignorꝫ ſe
ignorare. Rn̄. qꝛ poſtq̄ q̄s fecit
diligenciam diſcutiēdo conſciē
ciam ſuam modis ſupratactis
ꝑcepto. iij. c. de ꝯtricōne. debꝫ

eciā in gn̄ali dolere, de ignora
tis ſi aliq̄ hēret peccata ignorā
cie. qꝛ pſ. dicit. Delicta quis i
telligit ab occultis meis ꝯc.
Et tūc ignorācia inq̄ntū ē pec
catū. ꝑ pn̄iam quo ad reatum
deletur. manꝫ tamē ignorācia
actu. qꝛ qn̄ deſinit eē volūtaria.
deſinit eē peccatum. nō tn̄ deſi
nit eſſe ſimpliciͭ. de hoc habes
iij. precepto capi. de ꝯtricōne
¶ Dubitatur q̄bꝰ modis q̄s
poſſit ignorācie viciū exire. Rn̄.
ſꝫm criſ. ſup math. ome. xxxix.
per q̄tuor. Qui enim poſſe ſuū
facerꝫ ad ſciēdū drāꝫ virtutū
⁊ vicioꝝ. hic ꝑmo deū pro iſto
orarꝫ. vn̄ Jac. i. Si q̄s indigꝫ
ſapiēcia poſtulet a dō qui dat
ōmbꝰ affluēter ꝯ non impro
pat. ⁊ dabitur ei Secūdo libēs
legerꝫ vel audirꝫ verba dīna
de necc̄ijs doctrīa Jdō. ij. thi. ij.
Intellige. id ē intꝰ lege q̄ dico.
dabit ei tibi dominꝰ in oībus
intellectū Tercō q̄ ſcit eē bona
facerꝫ. ⁊ mala dimitteret moꝛ
lia. qꝛ ſꝫm greḡ. Nō eſt dignꝰ
dādis. q̄ non ē gratus de datis.
ſꝫm illd̄ pſ. Jniciū ſapiencie ti
mor dn̄i. Et ſi moꝛliter peccarꝫ.
ſtatī deberꝫ penitere. qd̄ q̄ntum
pōt eē reqſitum. vn̄ ſꝫm eūdem
greḡ. pcc̄m qd̄ per penitenciā
nō deletur. mox i aliud ſuo pō
dere trhit. pcc̄m enim cecat ꝯ
obduracōem meretur. vn̄ pſ.

Intellectū tibi dabo ⁊ iſtruā te
in via hac q̄ gr̄dieris Jte bu⁹ tu
us ſū ego· da m̄ itellcm̄ ut diſcā
mādata tua Rr̄to in dubijs bo
noꝝ ⁊ maloꝝ ſibi nō ɔſiderȝ·ſȝ
dei ſac̄dotes·prudētes ⁊ timora
tos q̄rerȝ Exēplo xp̄i·lu·ij·q̄ eti
aȝ ſedēs in medio doctoꝝ p̄mo
īterogabat·Et pauli q̄ ananiā
acceſſit·⁊ cornelij petꝝ·de hac
materia habes ſupra p̄cep·iij·
m ca·viij·f·g· Dubitatur·iiij·
Cū negligentia ſit cā ignoran
tie Vt̄ꝝ negligentia ſit peccatū
mōrle ⁊ q̄n nō ſꝫ·ſm tho·2·2·q·
liiij·ar·iij·Negligentia puenit
ex q̄dam r̄miſſione voluntatis.
p quā ɔtingit q̄ rō non ſolicita
tur ut pficiat ea q̄ deberȝ·vel eo
mō quo deret·pōt aūt duplicit̄
ɔtingere q̄ negligentia ſit pec
catū mōrle·vno mō ex pte eiꝰ
qd̄ p̄termittitur p negligentiā.
qd̄ q̄dem ſi ſit de necitate ſalutis.
ſiue ſit act⁹·ſiue ſit circūſtācia ē
pccm̄ mōrle·Alio mō ex pte cau
ſe·Si enī volūtas intātū ſit re
miſſa cir̄ ea que ſūt dei ut totali
ter a caitate dei deficiat:talis ne
gligentia eſt pccm̄ mortale Et
hoc p̄cipue ɔtingit q̄n negligē
tia ſeq̄tur ex cōtemptu·vn̄ pū·
xix·Qui negligit vitā ſuaȝ·mor
tificabitur Alioquin ſi negligē
tia cōſiſtat in p̄termiſſione ali
cui⁹ actus vel circumſtancie q̄
non ſit de necitate ſalutis·nec

hoc fiat ex ɔtemptu ſꝫ ex aliquo
alio defectu feruoris·q̄ ipeditur
interdū p aliqd̄ veniale peccatū.
tūc negligēcia non ē peccatum
mōrle·ſꝫ veniale·hec tho Quā n
mala aūt ſit tepiditas ⁊ negli
gencia eciaȝ q̄ ē veniale peccatū.
oſtendit Bern̄·in ſermone de
aſcenſioē dn̄i dicēs·pniciosa ni
mis ⁊ moleſta tepiditas:infer
no enī proxima·⁊ vmbra mor
tis iure ceſetur·ſane ē videē hoīes
puſillanimes ⁊ remiſſos deficiē
tes ſub onere·virga ⁊ calcaribȝ
indigentes·quoꝝ breuis ⁊ rara
ɔpūctio·aīaꝫ cogitacio tepida
cōuerſacō·obediencia ſine deuo
cōne·ſermo ſine circūſpectione.
orō ſine cordis intēcioē·locucō
ſine edificacioē·quos deniqȝ ut
videm⁹ vix gehenne metus ibi
bȝ·vix pudor cohibȝ·vix frenat
racō·vix diſciplina coheret·Et
hmōi ſi diu ita pmāſerit·ā ɔpp
mūtur ſꝫ onē ⁊ ſuccūbūt·aut iā
quodāmō i inferno ſūt ut nūq̄
ad plenū r̄ſpicerēt i lumie miſe
racōnū dn̄i non in libtate ſpūs
q̄ ſola facit iugū ſuaue ⁊ on⁹ le
ue Jnde aūt pniciosa tepiditas
manat·q̄ voluntas eoꝝ nōdū
purgata ē·nec bonū ſibi volunt.
nec nouerīt a p̄pa ɔcupia abſtra
cti ⁊ illecti Amāt·n·cum carne
ſua t̄renas ɔſolaciūculas in ver
bo·ſigno vel fcō·⁊ ſi hec intrum
pūt aliq̄n·nō tn̄ penitus rūpūt.

hinc ē ɋ̄raro affectiones ſuas
dirigūt in deū· ⁊ eorꝝ ɔpunctio
non cōtinua. ſ; gloria ē īplei
aūt miſeracōib; dn̄i anima hu
iuſmodi nō pōt· Et ꝙ̄ tomagis
illᵉ euacuabitᵉ. tāto magis iſtᵈ
implebitur. vel ſi forte magis
ꝓbas· nunꝙ̄ iſte illis miſcer poterit.
nō ei ſpūs ⁊ caro· ignis
ɑ tepiditas ī vno domicilio cō
morantur. ꝓſertim cū tepiditas
domino ſoleat vomitū prouo
care. hec Bern̄. ¶ Seq̄tur ca
a I Stis igr̄ pitulū· iiij·
de ignorātia p̄miſſis de
claratū cum ē p̄ceptū no
nū. nō ɔcupiſces vxorē ꝓximi
tui. Et ſuo modo ē intelligendꝰ
ꝙ nec femina cōcupiſcat virū
alienū. Et ponitur exodꝰ· xx· Et
deu· v· Circ̄ q̄ tria principaliter
ſūt videnda Primo intellectꝰ hu
ius mandati. Scd̄o ad quot
actꝰ ſe extēdat ambitus huiꝰ
mādati Tercō ꝙ̄ piculoſū ſit de
b lectabilib; immorari. ¶ Q̄ntū ad
p̄mū itellcm̄ nōnd p̄mo ꝙ pec
catū interiꝰ in volūtate dr̄ pec
catū cordis. ɑ pccm̄ exteriꝰ dr̄
pccm̄ opis. Et qn̄ iſta ſc; pccā
cordis ⁊ opis ɔiūgūtur: tunc
ſūt ſic vnū pccm̄. ut determiatᵉ
·iij· ſniaꝝ. di· xlij· tūc ec̄· vno p̄
cepto ꝓhibētur· ut dicunt do
ctores· iiij· ſniaꝝ· circa di· vltiā;
Cū aūt peccatur in corde ſolum
non ꝓcedendo ad actū exterio

rē ꝓpter aliqᵈ impedimentum
forte· tūc pccm̄ cordis ſepatur
a pccō opis. ɑ recipit ſpecialem
ꝓhibicōem· Ad ꝓpoſitum igi
tur ɔcupiſcētia mulieris aliene
ad venerea pōt dupliciter cōſi
derari· Vno mō ꝓut ex ea cauſa
tur ɑ oritur exterior actꝰ mechā
di· Et tūc ꝓhibetur eadꝫ ꝓhibi
cōe cū exteriori actu· ſexto man
dato· nō mechaberis· Alio mō
ɔſideratur inq̄ptum ex ipā ɔcu
piſcētia non ſeq̄tur actus exte
rior. qꝛ forte impeditur· Et ne
q̄s putar; hoc deſideriū non eē
pccm̄: debuit ſpāle p̄ceptum
vic; nonū dari· vn̄ ſicut p pre
ceptum ſextum nō mechaberis
ꝓhibetur oīs vſus illicitus mē
broꝝ exterioꝝ ad venerea: ſic
p iſtud nonum nō cōcupiſces
vxorē ꝓximi tui. ꝓhibetur oīs
illicita cōcupiſcētia venereorū
turpiū. qꝛ oportū ē ex vehementi
ymaginacōne venereoꝝ ſine
actu exteriori· ut dicit augꝰ· ſe
mē defluxiſſe ī vigilia. qđ ē cōtra
naturā peccare. ɑ pccm̄ mutū
vulgariter. Secūdo nōndum
ſm̄ tho· i· 2· q. xxx. ꝙ cōcupiſcē
tia ꝓprie loquēdo eſt paſſio que
dam appetitus ſenſitiui ¶ Eſt c
eni in ſenſu appeticio alicuiꝰ de
lectabilis ſenſualis abſētis. Et
ꝙ̄tum ad ꝓpoſitū ſufficit hmōi
ɔcupiſcētia eſt duplex· vna car
nis ſc; appeticio delectabilium